

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERIÓDICH SATÍRICH

NUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SEMANA

10 céntims cada número per tot Espanya
Números atrassats 20 céntims

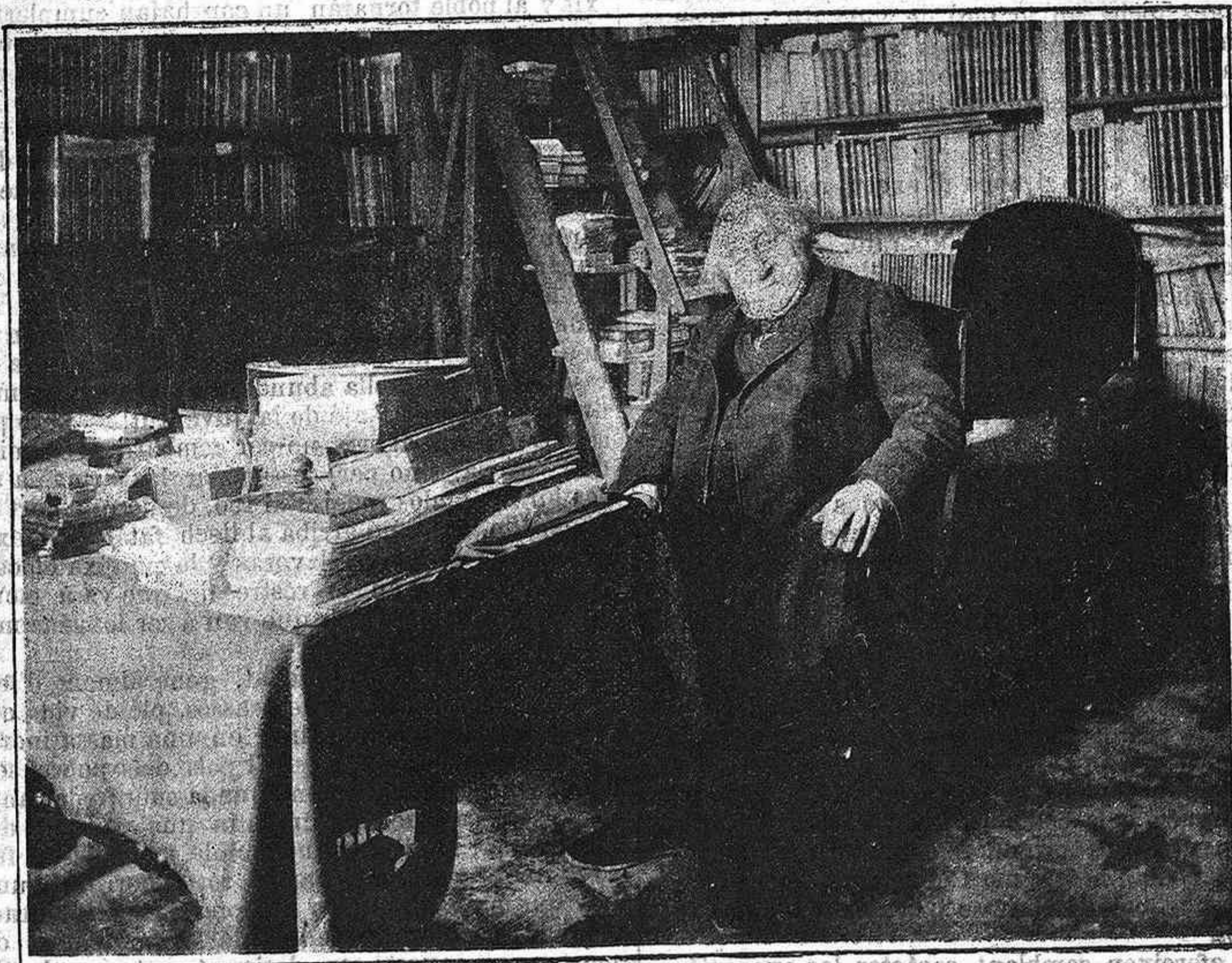
ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas
Cuba y Puerto-Rico, 4.—Estranger, 5

INTERIORS CELEBRES

Ernest Renan en lo séu estudi.

Darnac y C.^a, Editors.—Paris

CRÒNICA

Digan lo que vulgan los panegiristas de la pena de mort, aquells que creuen ab fé cega en la séva eficacia y en la séva exemplaritat, si tenen un àtomo de sentit moral y un escrúpol de sentiment estètic, ells mateixos haurán de confessar que tota execució resulta altament repugnant y odiosa.

Ho es més que may quan té per escenari 'l cadafalch, per punt de mira de la multitut lo pal y l' argolla y per executor lo butxí, l' home asalarat de la justícia que mata 'l dia que hi ha feyna y cobra tot l' any. L' espectacle del agarrotament en públich, ab tot lo ritual que prevé la ley y ab l' exhibició del cadáver del reo, durant tot lo temps en que 'l sol del dia de la execució ilumina la terra ab los séus raigs, sembla talment una evocació de las edats bárbaras, contra la qual res hajan pogut los impulsos de la civilisació moderna.

Lo nostre malaguanyat amich y company Tomás Padró sigué sorprés per la mort, mentres pintava un quadro representant una execució de aquesta classe. La multitut formiguejava al péu del patíbul: s' hi veyá entre mitj d' ella l' indispensable cego que ven lo romanso del crim, lo xufiero que ab l' article qu' expen dona lloch á entretenir la boca als concurrents en tant qu' esperan l' hora de l' execució brutal; lo venedor de refrescos que contribuheix á humitejar las golas reseçadas dels que cridan... y allá, en lo fons, destacantse sobre un cel de boyras amoratadas, surgian á un costat lo reo coll-tort, clavat á l' argolla, y per l' altre l' imatge de un sant Cristo presidint una llarga comitiva de cucurullas.

Lo quadro causava una impressió atterradora.

Y ab valer molt aquella composició, bosquejada á grans tochs, ab lo bull de vida qu' en Tomás Padró sabia infundir á totas las sévas obras, valia encare més lo lema que portava.

Lo titul del quadro era: «SIGLE XIX.»

*
*
*

Hi ha un' altre sistema d' executar als reos condemnats á mort, una mica més expedit y bon xich menos rodejat de lúgubre aparato.

Aquest sistema consisteix en l' afusellament.

S' aplica generalment als militars culpables de alguna de las mil transgressions que l' ordenansa castiga ab la pena capital.

Algunas vegadas se fá extensiva la séva aplicació als paisáns que han comés determinat delictes.

En temps de reacció política ó en época de guerres civils, en las quals las passions están excessivament soliviantadas, los afusellaments acostuman á portarse á cap ab atterradora freqüència. Los dels uns provocan als dels altres: la sanch crida sanch, y no sembla sino que 'ls partidaris de las dos causas en pugna tingan un empenyo especial en establir una verdadera competencia de barbarisme.

Es lamentable sempre l' us exagerat de las repressalias; pero té una petita disculpa en la enconada rabia y en la ceguera dels combatents. Las execucions venen á ser llavoras una especie de prolongació dels combats. Los que tenen la desgracia de caure presoners pera morir á las pocas horas, podian haver mort de igual manera sobre 'l camp de batalla. Y ja se sab: *donde las dan las toman.*

No ofereixen semblant carácter las execucions dictadas á conseqüència de un judici detingut, en lo qual la justícia pesa y amida ab gran fredor las circunstancias que ofereix la causa, acomodantlas

á las prescripcions del Códich. La mateixa fredor del exámen implica serenitat de raciocini. Y entre tantas lleys com s' invocan, ningú, ni 'ls que més blasonan de cristiáns, se recorda de aquell precepte consignat en lo decálech de una manera clara y concreta, sens excepcions ni subterfugis, que diu:—No matarás!

La naturalesa, mare creadora, está totalment conforme en aquest punt ab los dictats de la religió.

Y no obstant, la ley escrita contradiu totalment aquesta prescripció, y 'ls homes encarregats del govern dels pobles y las autoritats que tenen la representació dels governs aplican aqueixa ley y olvidan l' altra.

A l' execució de las terribles sentencias precedeix l' estancia en la capella per espay de 24 horas mortals, en las que 'l pobre reo sofreix un martiri mil vegadas més cruel que la mort mateixa. Y després de aquellas 24 horas de agonía legal, que 'l reo ha anat contant tal volta minut per minut, se procedeix al cumpliment del fallo.

En aquest punt, quan se fá us del afusellament ja comensa á ser difícil discernir qui es més digne de compassió: 'l reo ó 'ls séus matadors; el que ha de ser passat per las armas, ó 'ls pobres soldats obligats á fusellarlo.

Los soldats no han nascut per butxins. No cobran lo preu de la sanch que vessan. Entre ells y la societat á que pertanyen no hi ha aquella especie de valla moral que manté aïslat al executor de la justícia, valla que per una part engendra si no l' horror l' aprensió en lo poble, y dona per altra la forsa de la despreocupació al que voluntariament ha acceptat y desempenya un càrrech tan odiós.

Los soldats son fills del poble. Del poble han eixit y al poble tornarán un cop hajan cumplert lo servey que 'ls imposa 'l número baix que 'ls tocá en sort al efectuarse la quinta ó la falta de recursos pera redimirse.

¡Pobres xicots! Ells menjarán si convé un mal ranxo y callarán; ells sufrirán los rigors de la disciplina aumentats ab una que altra arbitrariedad de la llarga corrúa dels séus superiors, y no dirán res; ells exposarán la vida en lo combat ó sufrirán lo fret fent centinella en una gelada nit de hivern, ó s' escaldarán al batarell del sol cumplint un acte del servey, y 's consolarán riñentse de las molestias físicas ab aquella forsa de resistencia y aquella abundancia de bon humor que proporciona l' alé de la juventut!... Pero poseulos lo fusell al bras, no per combatre al enemich de la patria, sino per passar per las armas á un ser humá, feulos rodejar al reo, desde que surt de la capella, fins que arriba al lloch fatal de l' execució; contempleulos llavoras y la mateixa emoció veuréu pintarse en lo rostre del que vá á morir qu' en lo semblant dels que van á ser los séus matadors.

Y quan lo tenen ajonollat, generalment d' esquena, indefens, lligat de brassos, plé de vida encare y próxim á convertirse en una massa inerta ¡ah! llavoras comprench que 'l pols dels pobres soldats bati desordenadament, que la suor freda banyi tot lo seu cos, que experimentin una sensació dolorosíssima, un disgust invencible, un malestar frísos; llavoras comprench també tot l' horror de una ley que no ha tingut en compte la especial situació dels executors materials de las sentencias de mort, quan aquests son designats extrayentlos de las filas del exércit.

*
*
*

Aquestas reflexions assaltavan en tropell lo méu

«DE AQUELLOS POLVOS...»

Qui paga bé 'ls comptes grossos,
mes bé pagarà 'l petit.

¡Mirin ara al municipi
quants *Ayerbes* li han surtit!

esperit, lo matí del divendres, quan lo desventurat Pallás, al só de una descàrrega, vá caure de cap sobre l' herbey del glacis de Montjuich, en un bassal de sanch.

La descàrrega se li vá fer á poch més de un metro de distancia, y ab tot y ser quatre soldats que havian de afusellarlo, sols tres balas se li van clavar al cap. La quarta bala no pogué tocarlo. ¡Qué tal sería l' emoció del soldat qu' errava en tret tan segur!

Després de l' execució, presenciada per una multitud que no baixaría de sis mil personas, las forsas allí estacionadas desfilaren á tota pressa per davant del cadáver del ajusticiat extés sobre l' herba, com la pessa derribada pel cassador. Y desseguida 'ls delegats de la confraria de la Misericordia, que per fer honor á aquest nom, tenian allí prop amagat l' ataut evitant que quan lo reo vivia encare 'l pogués veure, alsaren lo cadáver y se l' emportaren.

Y la multitud, frenética, encuriosida, se llansá sobre 'l lloch d' execució.

Y eran buscats ab afany los fragments del ajusticiat esmicolats per las balas, y no faltava qui trayentse 'l mocador l' amarava ab la sanch de la víctima, calenta encare.

Escenas repugnants, que fan girar la cara ab horror y que demostran quins son los verdaders efectes que l' aplicació de la pena capital, senyalada com exemplar pels seus partidaris, produheix en una part del poble.

¡Vaya una exemplaritat!

Lo crit de reprobació unánime que s' alsá ab motiu del atentat de la Gran-Via, quedá ofegat en molts concièncias excessivament impresionables per la detonació dels fusells de Montjuich.

¿Es aixó lo que 's proposava 'l govern? ¿Es

aquesta la manera de curar certas demencias de carácter contagiós que recauen en dany de la societat sempre que 's manifestan ab l' us dels explosius y ab la mort de un gran número de víctimas ignocents?

Respongui per nosaltres qui tenint la serenitat deguda, sápigam compendre la manera especial de sentir de una part del poble, errónea si 's vol, pero real, innegable.

Anys enrera, un insensat vá realisar á Italia una intentona de regicidi.

Lo rey Humbert, acompanyat de son primer ministre Cairoli, passava per un carrer ocupant lo fondo de una carreteta.

De repent, un home del poble, armada la mà dreita ab un punyal se llansá sobre 'l monarca com una fiera. Pero no sigué tan amatent que 'l primer ministre no pogués parar lo cop dirigit al seu soberá, rebent ell una ferida grave.

Passanante que aixís s' anomenava 'l regicida, ab tot y la gravetat que s' ha atribuhit sempre á aquesta classe de delictes, no sigué condemnat á mort. Enviat á un presidi, allá ha acabat per perdre la poca rahó que tenia, quedant convertit en un imbécil. Ningú l' enveja, ni ningú l' admira; casi ningú 's recorda d' ell. La mateixa naturalesa s' ha encarregat de fer plena justícia.

Jo no diré si Pallás ha deixat admiradors y émuls; pero si que las autoritats han fet tot lo possible perque 'n tingués, convertint la cima de la montanya de Montjuich en lo seu calvari.

Ell mateix desitjava la mort, creyent que 'l morir l' enaltía, y en lo fanatisme que 'l tenia completament dominat y ab la febre de notorietat que l' avasallava, arribá á aspirar á la categoria de

màrtir y redentor. La vida li importava menos que la realisació de aquest deliri engendrat per la seva fantasia.

Y 'l consell que vá jutjarlo, y 'l consell suprem que va confirmar la sentència y 'l govern que vá negar la conmutació de la pena secundaren plenament los seus desitjos, facilitaren la realisació de las sévas aspiracions.

Un anarquista científich deya ab la major sanch freda:

—Nosaltres repudiém l' us dels explossius; pero, com á medi de propaganda 'ns aprofitém de tot, inclús de l' impresió que deixan los actes de audacia, y especialment de la que produheixen las repressions sangrentas.

Las idees mes subversivas escritas ab tinta de imprenta no produheixen un efecte tan intens y tan extens, com las que s' escrihuen ab sanch humana.

Y 'l govern ha comés la imprevisió de proporcionar als partidaris dels deliris anárquichs la sanch del desventurat Paulino Pallás.

P. DEL O.

A UNA... QUE HA ERRAT LOS COMPTES

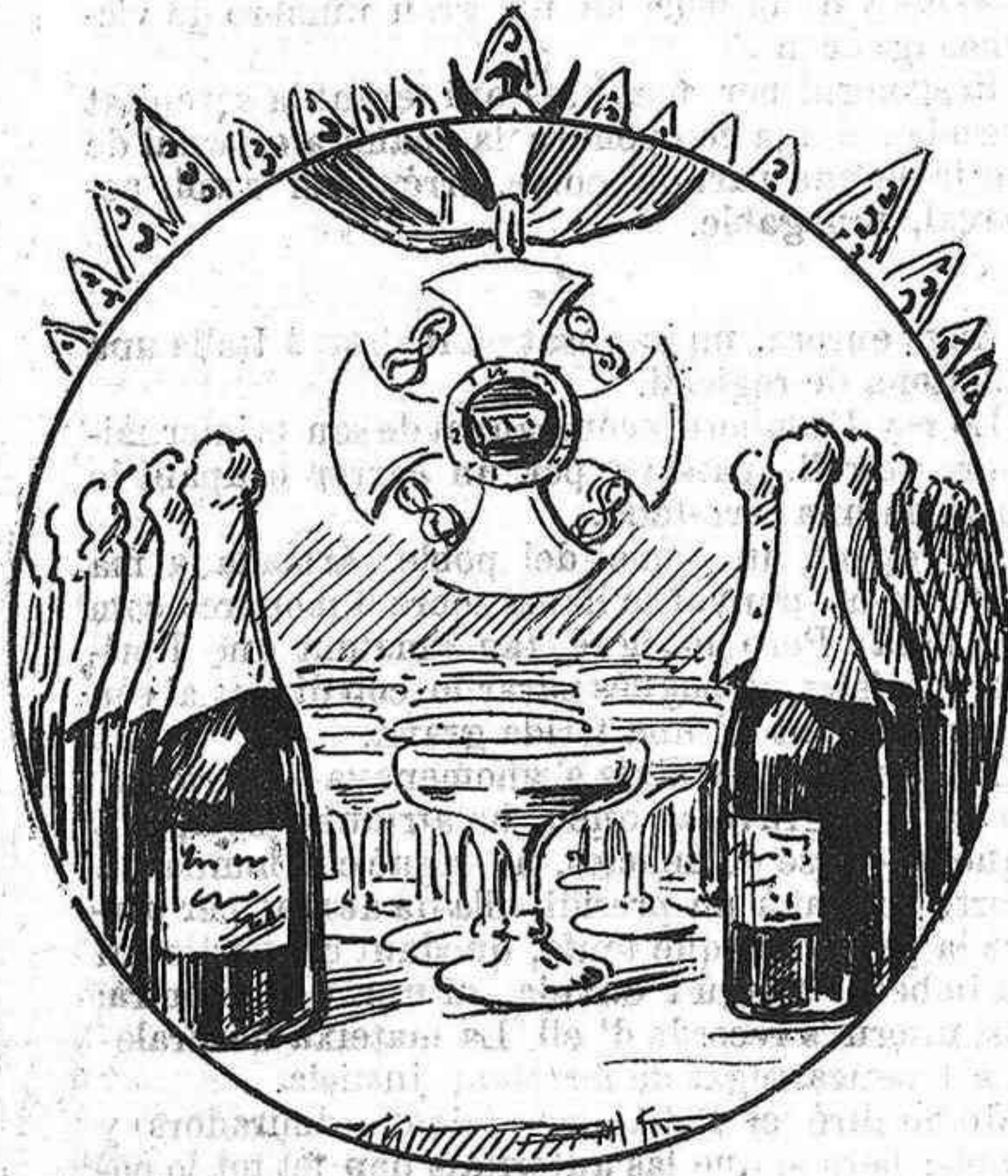
(SONET)

—T' estimo—t vareig dir: y tu riallera ab lo foch de tos ulls com llamp que mata, vas dirme sens temor ¡oh! dona ingrata,

—T' estimo també molt; mes... noy espera.

En busca de diners, qu' es ta fal-lera, ha anat cego ton cor com vil pirata; y en un mar d' ilusions, per insensata, naufragada t' has vist á la carrera.

CURSILERIAS BARCELONINAS

Plats succulents, vins dels cars, discursos á tota veu...

¡Tot perque han dat una creu!
¡una creu... al senyó Schwartz!

No havent, tonta, lograt lo que anhelavas, m' has dit per segón cop que m' estimavas: ¿y 'm dius que penso fer? Va desseguida: per dirtho ni un minut ja vull estarhi.

A un altra penso dar mon cor y vida; y á tu, cap de pardals, ¡que deu t' ampari!

J. ALAMALIV.

ERUPCIÓ PATRIÓTICA

(DIÀLECHS ANTI-AFRICANS)

Entre senyora y criada:

—Llúcia... ¿qu' es aquest soroll?

—Pico la pilota.

—¿Ab qué ho fa?

—Ab una mitja-lluna, com sempre.

—Donchs no pot ser: fassiho ab lo ganivet ó ab qualsevol altra cosa.

—¡Pero no veu que ab lo ganivet no acabaré may y 'm surtirá malament...!

—No importa, quedi com quedi. Aixó de la mitja lluna fa moro.

Entre marit y muller:

—Te participo que demá 'ns mudém de casa.

—¡Y ara! ¿qué ho dius de veras?

—Mira, ja hi buscat pís: es al carrer del Lleó.

—¡Vés, no 't crech!

—¿Que nó? Demá á las nou vindrá la conductora.

—Pero ¿per qué 'ns hem de mudar? ¿Que no hi estém bé aquí per ventura?

—No que no hi estém bé. Un bon espanyol no hi pot viure avuy á la piassa de Tetuán.

Entre pare y fill:

—Papá, cóprim d' aixó que hi ha en aquest aparador.

—¿Qué vols dir? Veyám.

—Miri: aixó, dátils.

—Si tornas á demanar semblant indecencia, 't planto un revés. ¿Que no sabs que 'ls dátils venen de Marruecos?

Entre dugas «pinças»:

—¿Qué s' ha fet lo teu Nofre, que fa dias que no 'l veig?

—Filla, 'l tinch á l' Africa

—¡Ah! ¿S' ha allistat per anar á matar moros?

—Ja veurás, allistat... allistat... Lo govern li ha fet anar per sis anys, de resultas d' aquellas *cus-tions* que hi van haver al ball del *Constante aprecio*.

—Pero, ja que hi es, deurá defensar la pàtria...

—¡Vaya! *Lo cortés no quita lo valiente*.

Entre cansaladers:

—Ara si qu' es qüestió de comensar la matansa desseguida.

—Es clar; com que ja es l' época de ferho.

—No perque sigui l' época, sino per patriotisme; per fer rabia als moros, que no volen que ningú menji porch.

Entre aixalabrats:

—Me sembla qu' en vista de las circunstancias, lo primer que s' hauria de fer es demanar á n' en Sagasta que decreti immediatament la cessantia del ministre d' Estat.

CONTRA 'L MORO.

—¡Dexéuvos de figas de moro! ¡No 'n volém res d' aquesta gentota!

—¡Aixequéuvos com un diastre! ¿No veyéu que fa moro l' estar assentat aixís?

—¡Ay ay! ¿No 's deya Moro aquest gos avants?
—Si senyor; pero desde que hi ha hagut aixó à Melilla, li he cambiat lo nom. Ara 's diu *Balienta*.

—¡Fora 'l moro de l' orga de la Catedral!
—¡Fora!

—¿Que vols dir que s' ha portat malament?
—No per xó, sinó pél séu apellido.
¿Cóm se diu?
—*Moret*.

Entre amo y criat: * * *

—Té, agafa aixó, y llensaho al carrer desseguida.

—¿Las sabatillas? Si encare semblan bonas...
—Que semblin lo que vulguin: no las vull portar ni un minut més. Me las va vendre un moro.

Entre gent que ha vist terras: * * *

—¿Ahónt sol anar á orejarse ara vosté, cada tarde?

—Al passeig de Gracia ó á la Gran-vía.
—¿Es dir que ja no va al passeig de Colón?
—¿Havent passat aixó de Melilla?... ¡Déu me 'n guard! Al véurem entre aquellas flas de palmeras, me semblaria que soch al Africa.

En una cantonada: * * *

—Castanyera ¿quántas ne dona per deu cén-tims?

—Una dotzena.
—¿No més?... Al menos, trihimelas ben gros-sas, perque ¿sab á qui las vull enviar aquestas castanyas?
—¿A qui?
—Als moros.

Entre jovenets: * * *

—Vet' aquí una senyoreta que no m' ha fet res, y m' es soberanament antipática.

—¡Psé!... No es pas lletja...
—¡Oh! Pero miratela bé; tan alta, tan prima... Sembla una *espingarda*....

Entre cassadors: * * *

—¿Qué tal? ¿Ha anat bé la surtida?
—Déu n' hi doret: hi arplegat dotzena y mitja de pessas.

—Jo tampoch puch queixarme. Cada dia anés com avuy. Y 'l téu company ¿qué ha fet?
—¡Res! ¿Qué vols que fassi, portant un gossot que 's diu *Muley*?

En un restaurant: * * *

(*Llegint la carta:*)—Lenguado, filete, marisco... ¡Ep! Mosso... escolti...

—¿Qué hi ha?
—Digui al que escrit aquesta llista, que fassi 'l favor de fer aquesta a més clara: tal com ara está, en lloch de *marisco* sembla que digui *morisco*...
—¡Y qué!
—¿Y qué? Que no vull res *morisco*, ni en bro-ma.

Entre gent que mira alt: * * *

—Hasta 'l firmament sembla que 's declara contra 'ls moros. Repari là lluna cóm está.

—¿Cóm?
—¡Que no ho veu!... Menguant.

A. MARCH.

RODA 'L MON... Y FES COM VULGAS

Perdó 'm demanas, no se de que t' haig de dá 'l perdó, ¿t' arrepenxeixes potsé?

Avans ho havias de fe que ara no n' es ocasió.

—
Mes no 't donga la conciencia neguit, ni 't causi desfici mon despreci; la esperiencia ja 't demostrará Ignocencia las ganancias del ofici.

—
Que vol dir la solsa pau de la familia; no escau per la dona qu' es... *lleugera*
¿Familia? vana quimera
¿Familia? ¡no 'n vull se esclau!

—
¡Via lliure! soch hermosa y aixó al mon agradaria,
¡Via lliure! ¡Que será!...
Si 'l marit no 'm fa ditxosa, ja se jo qui me 'n farà.

—
Promesa 'm fa d' un piset niu d' amors, puig que niuhet pe 'ls dos sols será format.
Capritxo meu ¡realisat!
desitj ó gust ¡ja está fet!

—
Y vas caure en lo parany, vas calmar lo teu afany may siga una mesadeta; després va tocar soleta y... tal dia farà un any.

—
Ab aixó aquell pis lluhit qu' en presó s' es convertit, guárdal com preciós joyell.
Dona, sent un recort d'ell qui 't fa pensá ab lo marit?

—
Deixala estar la conciencia que á cops ni diu lo que sent; y pe 'l demés, pren paciencia que si tu 't dius Ignocencia... jo no vull fer d' *ignoscent*.

J. ABRIL VIRGILI.

COMPANYIA MUNICIPAL

Quan va dirse que 'l domador Veltrán, mediant certas condicions, havia ofert los séus lleons al Ajuntament de Barcelona, lo cor va ferme un salt.

—¿Vols t' hi jugar—vaig pensar *interiorment* (com diu un escriptor que corra per aquí)—vols t' hi jugar que 'l municipi comet la torpesa de no aceptar las proposicions del simpátich domador?

Afortunadament aquesta vegada sembla que m' he equivocat, y ho celebro ab tota l' ánima. D' ocasions com aquesta no 'n passen gayres, y quan passen han d' aprofitarse.

Diu que 'l municipi ha examinat lo projecte del domador de fieras, inclinante a aceptarlo per lo que té de útil y ventatjós per la ciutat.

Y es aixís mateix. A primera vista sembla no més ventatjós y útil; estudiat detingudament resulta una maravella económica, un remey radical pera salvar de la ruína l' erari barceloní.

Mr. Veltrán cedeix los séus lleons per una friolera; 'ls coloca al Parch entre 'ls demés animals silvestres que allí figuran, y 's cuyda de vigilar-los y donar-los bona educació per un tant mensual.

Pero no es aixó tot encare. Lo domador se

compromet à passejar las fieras per Espanya, donant funcions en los teatros y circos equestres per compte del Ajuntament de Barcelona é ingressant en la caixa municipal las cantitats que aquestas excursions *artísticas* produheixin.

¿Han vist may projecte més práctic ni més hermós? Lo municipi barceloní convertit en empresari de fieras, en una especie de Bidel platónich, que tenint altra feyna á casa la ciutat, envía al séu dependent á exhibir las bestias per Espanya... Las areas comunals omplertes ab lo suhor dels lleóns... ¿Qué més pot desitjar la nostra somiadora fantasia?

Ja 'm sembla qu' estich veyent la cosa en marxa.

Colección zoológica del Excmo. Ayuntamiento de Barcelona, dirá 'l cartell en las poblacions ahont Mr. Veltrán treballa.

La gent s' abocará pressurosa á las portas del circo.—¡Aném á veure 'ls lleons barcelonins!—exclamará tothom:—¡A veure qué tal se portan las bestias de la ciutat dels condes!

Y 'l domador Veltrán ab traje de gala y la rata-pinyada al casco, entrarà en la gabia á fer treballar las nostras bestias... y á guanyar rals per nosaltres.

L' arcalde primer no s' entenderá de feyna. Te légramas de Madrit, cartas de Valencia, proposicions de Sevilla...—«¿Vol enviarme las fieras?»—«¿Pot venir á exhibir los séus lleons durant una quinzenada?»—«¿Té 'ls animals disponibles?»

Naturalment, com aquí tot se fa ab los séus ets y uts, las proposicions dels empresaris de circos s' haurán de discutir en sessió pública... de segona convocatoria.

—«De Zaragossa preguntan—dirá 'l president—si 'ls volém llogar los lleons.»

—«Demano la paraula»—exclamará qualsevol concejal.

Y allí sentirém discussions acaloradas sobre si las fieras treballan massa ó poch, si hi ha un lleó que li cau lo bigoti, si en Veltrán ha de inventar jochs nous...

Per cert que ara se m' acut una idea que, si la proposició va endavant, pot arrodonir molt lo negoci.

A fi de que 'ls exercicis de las fieras no semblessin massa pesats al públich ¿no podrian agregar-se la colecció uns quants concejals que amenissen los intermedis fent quatre jochs de mans divertits?

Me sembla que, buscantho bé, se trobaria dins del municipi algun prestidigitador notable.

¡Quina *Companyia municipal* ne resultaria llavoras!

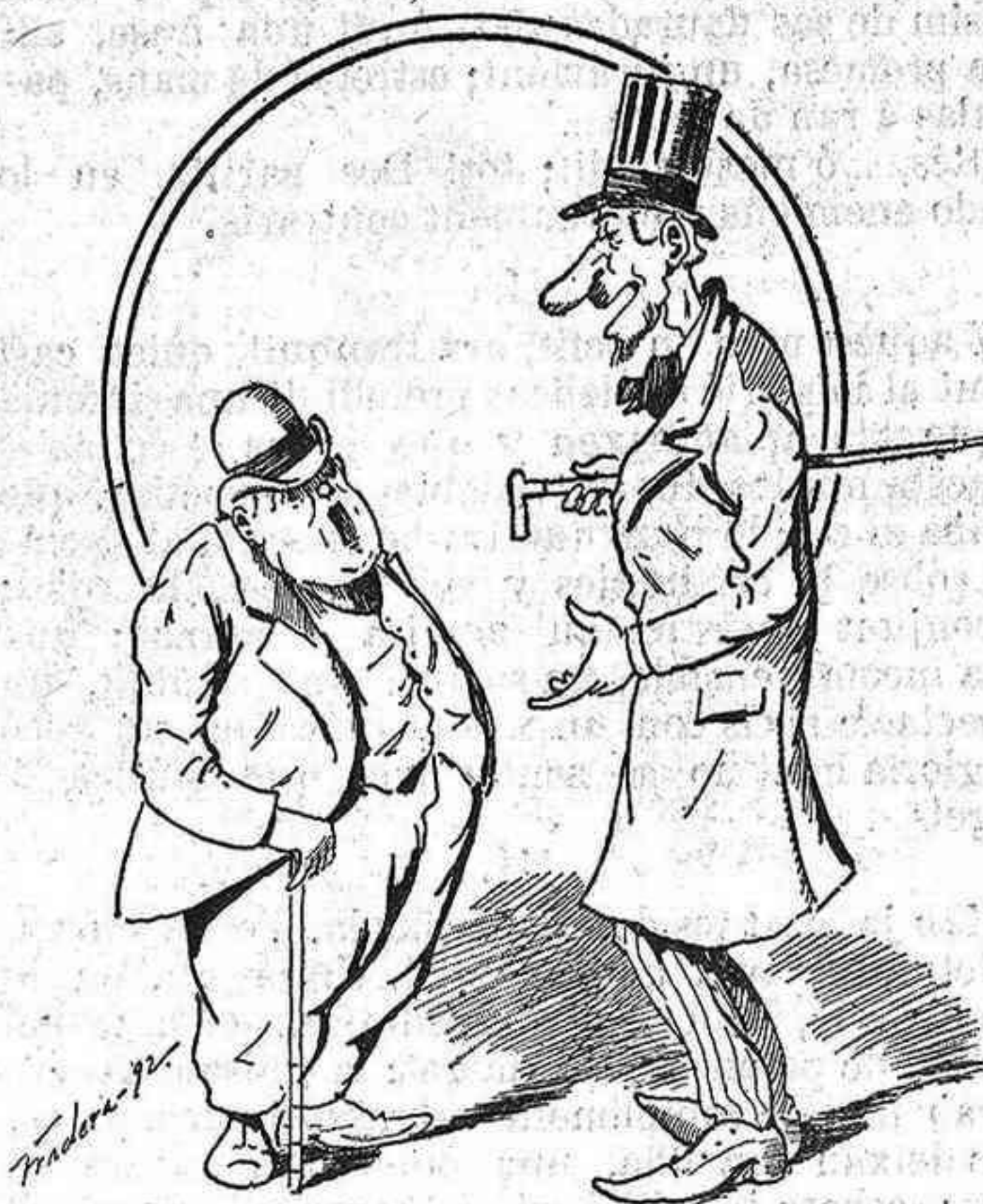
MATÍAS BONAFÉ.

ÍNTIMA

Desde avuy guárdat, Inés,
cada festa una pesseta
y quan tingas prou dinés
cómprat una altre boqueta,
cómpraten una altra, sents?
perque 'm venen tentacions...
y un día aquesta que tens
me la menjaré á petons.

JAUME VILAR.

PILOTERÍAS

—Li aconsello que no vaji al *Frontón*.

—¿Per qué?

—Perque 'l podrian confundre ab una pilota, y tindria un disgust.

—Diuhen que ab aixó del *Frontón* la pilota anirà tan cara... que ni se 'n podrá tirá á l' olla.

LO PRIMER PAS

A mon distingit y volgut amich, lo conegut escriptor en SANTIAGO BOY Y VERDALET

I.

Lo saló plé, tant plé que casi ja no s' hi cabia, semblava una cosa aixís com una paleta plena de pinzelladas de blanch y negre.

Ellas, ensá y enllá, joganeras, sense ordre ni concert, com colomas, juntas y apretadas, ab sos elegants y valiosos trajos blanchs; en mitj d' aqueixa atmósfera que sols se respira entre essencias, poms de flors y aquest deix especial, sense nom, hont s' hi confón la embaumadora fragancia de l' ignocencia y 'l rebrotar de las ilusions de la noya quan comensa á esser dona...

Ells, galants, sempre atents, ab la mitja rialleta als llabis, de grupo en grupo, de dona en dona;

ab l' inconstancia dels papellons que, assedagats, volan de flor en flor sense deixar en cap d' elles polsim de sas dauradas alas. Aquí una frase, allí una promesa, un jurament; estretas de mans, paraulas á ran de galta....

¡Rés,... ó mes ben dit; tot! Dos partits, en lo fondo enemichs y eternament contraris.

II.

Y aquest mon en petit, ara tranquil, quiet, casi atent al misteriós y delicat preludi d' una sinfonia—que tots aplaudeixen y que pochs escoltan—aquesta música fina, agradable, sola, poética, que arriba al cor; lo llum que tot ho encenia al esclatar sobre 'ls cortinatjes y velluts vermells rojos; el conjunt fantástich qu' admira y agrada; una cosa incomprendible, un somni, una sombra, un espectacle aixís com un tros d' infern en un recó de gloria hont no se sentís més que música d' àngels....

III.

Han ja tocat las dos de matinada. Tot es silenci, quietut, la pau d' un cementiri. Un á un, en lo mateix saló, han anat despedintse, en mitj del esclafit de petons de las amigas; la consabuda enhorabona—de compliment—abressadas dels pares, que deixan una filla, una dona que encare es noya, esposa ja, ab la rojó á la cara y l' alegria al cor. La qu' ha estat Reyna de la festa, la nuvia, ara, vergonyosa, 's mira en tot lo ple de sa hermosura, en la artística lluna del mirall que la retrata, y orgullosa de ella mateixa, gelosa d' aquella altre *ella* que la mira, ab los ulls també negres, incitants, plens de promesas y temptadoras glorias, y ab la indispensable com bonica coquetería propia sols de la que no es coqueta, ab l' hermosa ignocencia dels 18 anys, va poch á poquet, desfentse de sas galas; fa com tot cervell jove, castells en l' aire; no veu més que color de rosa en tot lo que la rodeja; se recorda de sos pares; pensa que tal volta podrà arribar també ella á esser mare, y entre contenta y plorosa 's mira altra volta en lo mirall, al mateix temps que rodola una llágrima fins á sos llabis. La aixuga, vens la felicitat que l' espera,—per un moment olvidada—mira per tot, á dreita y esquerra y al veurer's sola, casi ja sense roba, com ho faria una nena de pochs anys té por, no sab de qui y fuig.... Se sent ajustar una porta, y, pochs segons després, se pert en la foscor de l' ante-cámbrá nupcial, lo poèlich si és, no és, soroll de sedas y telas planxadas.... Una cosa com lo remor qu' ha de fer una aucella, batent d' alas, al entrar al niu.

R. BERTRÁN.

A LA MEVA ESTANQUERA

Ja ho deu sabé estanquereta
que 'm fa perdre la xaveta
y que m' ha birlat lo cor
que cregui no m' ho pensava;
ab aixó, si me 'l tornava,
me faria un gran favor.

Jo com la veyá bonica,
m' engrèscava mica á mica
y m' he trobat... que no sé...
sense cor... y sense duros,
de manera qu' ara 'ls puros
ja no 'ls compraré á vosté.

Avants sempre amable y bona
me feya passar l' estona
en dolsa conversació;

ara, apenas me presento
perque no li prengui assiento
m' enjega «l' estigui bó.»

Y tot perque avants passava
que quan vosté me 'ls triava
li regalava un ralet;
pro se 'm acaba la mina
y com no li donch propina
me 'ls deixa triar solet.

Jo solament li suplico
que no 'm dongui cap més mico
y que 'm torni á doná 'l cor,
perque li juro; estanquera,
que 'm fa estar d' una manera
qu' hasta perdo tot l' humor

Pero si tant s' amohina
perque no li donch propina,
fassim festas, un ratet,
que si veig que s' hi escarrassa
y m' agrada molt la classe,
¡ja li donaré 'l ralet!

JOAN MALLOL.

LLIBRES

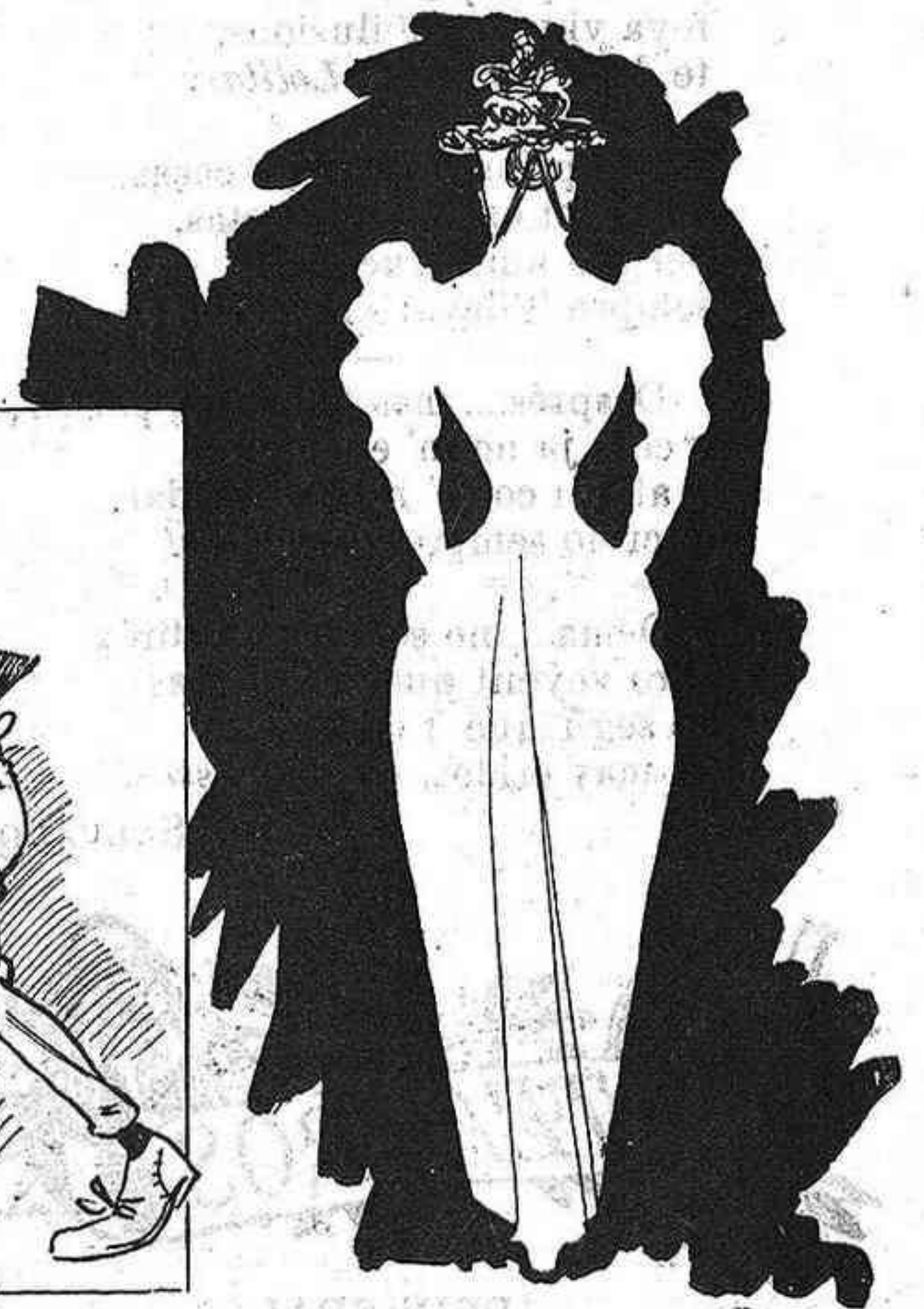
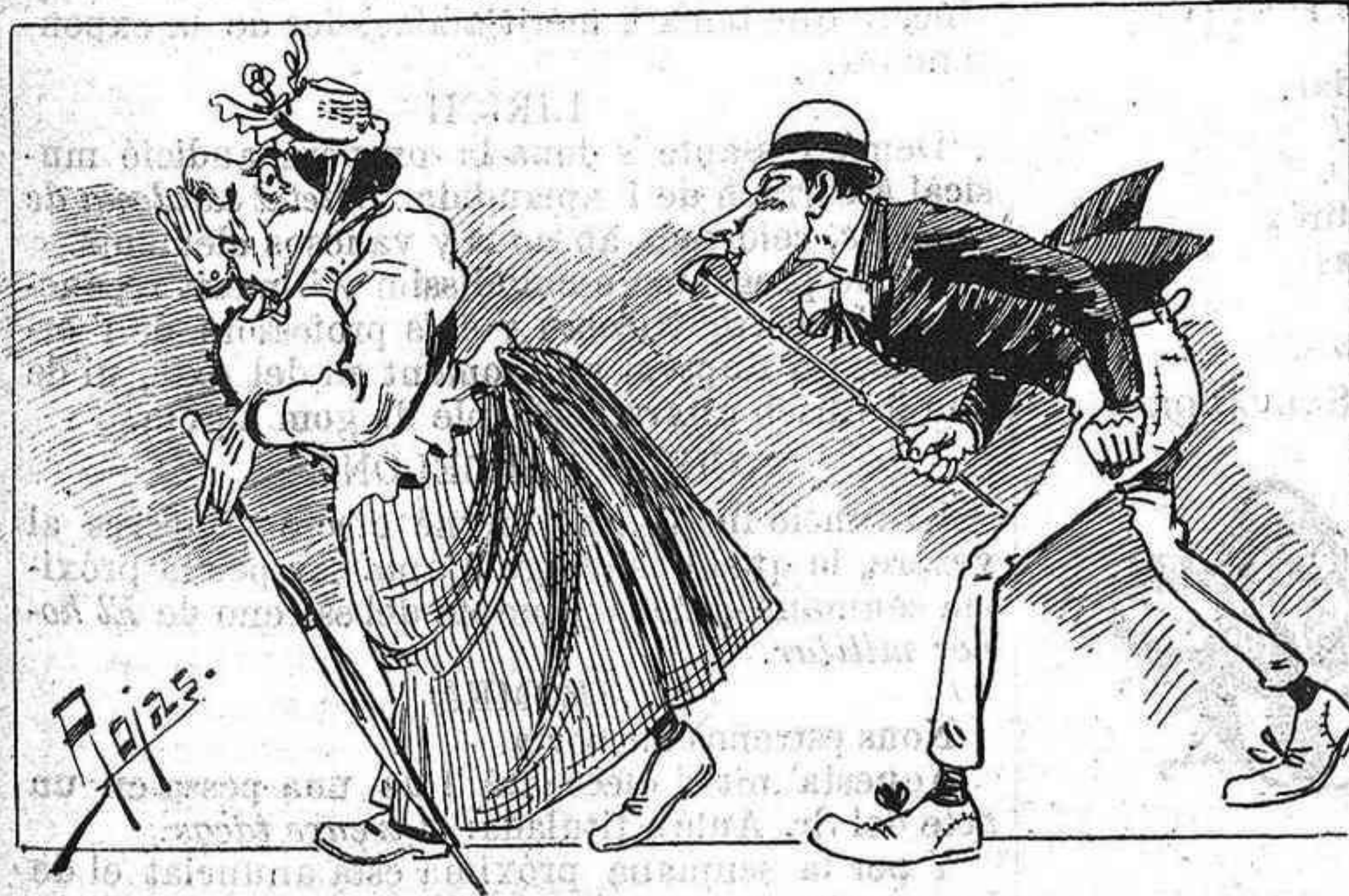
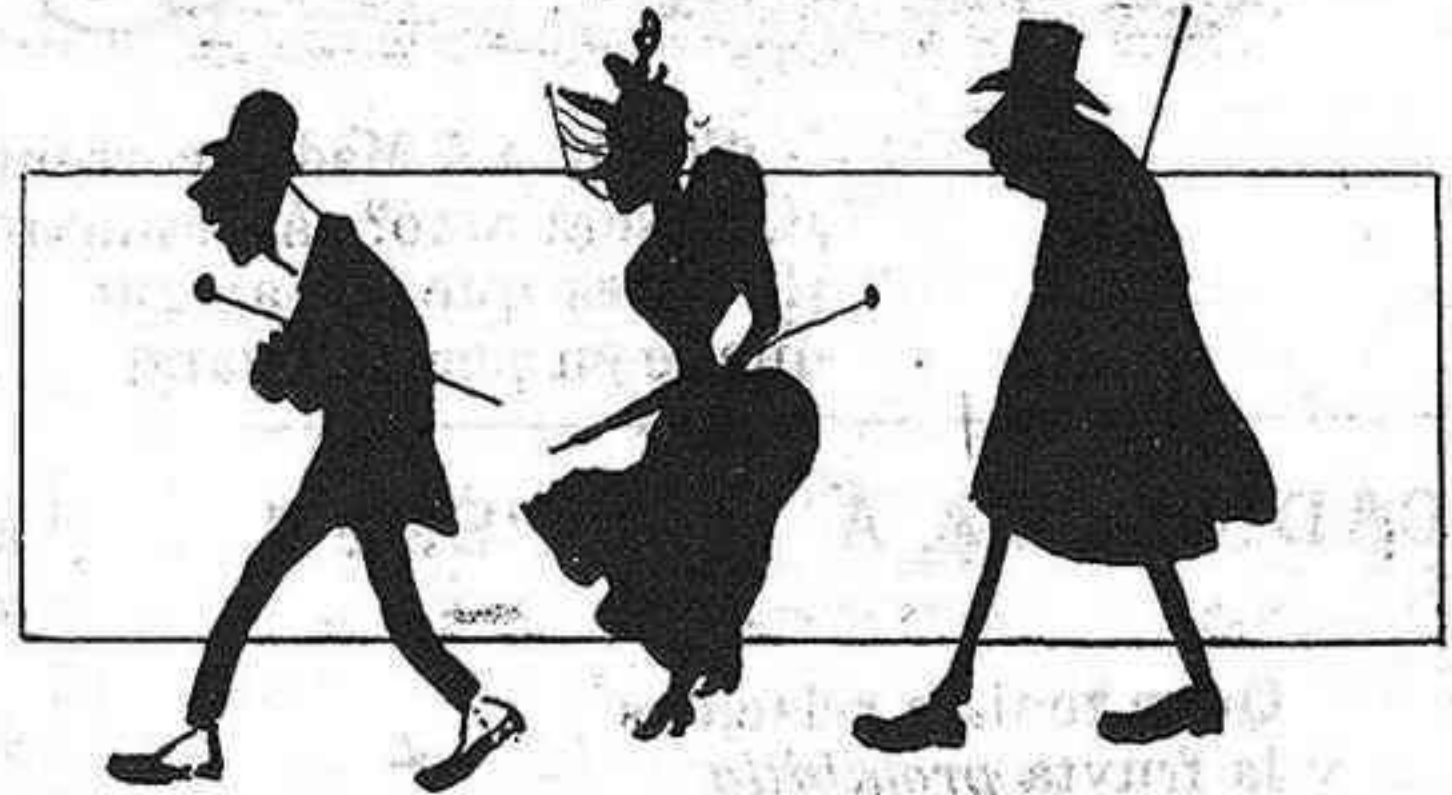
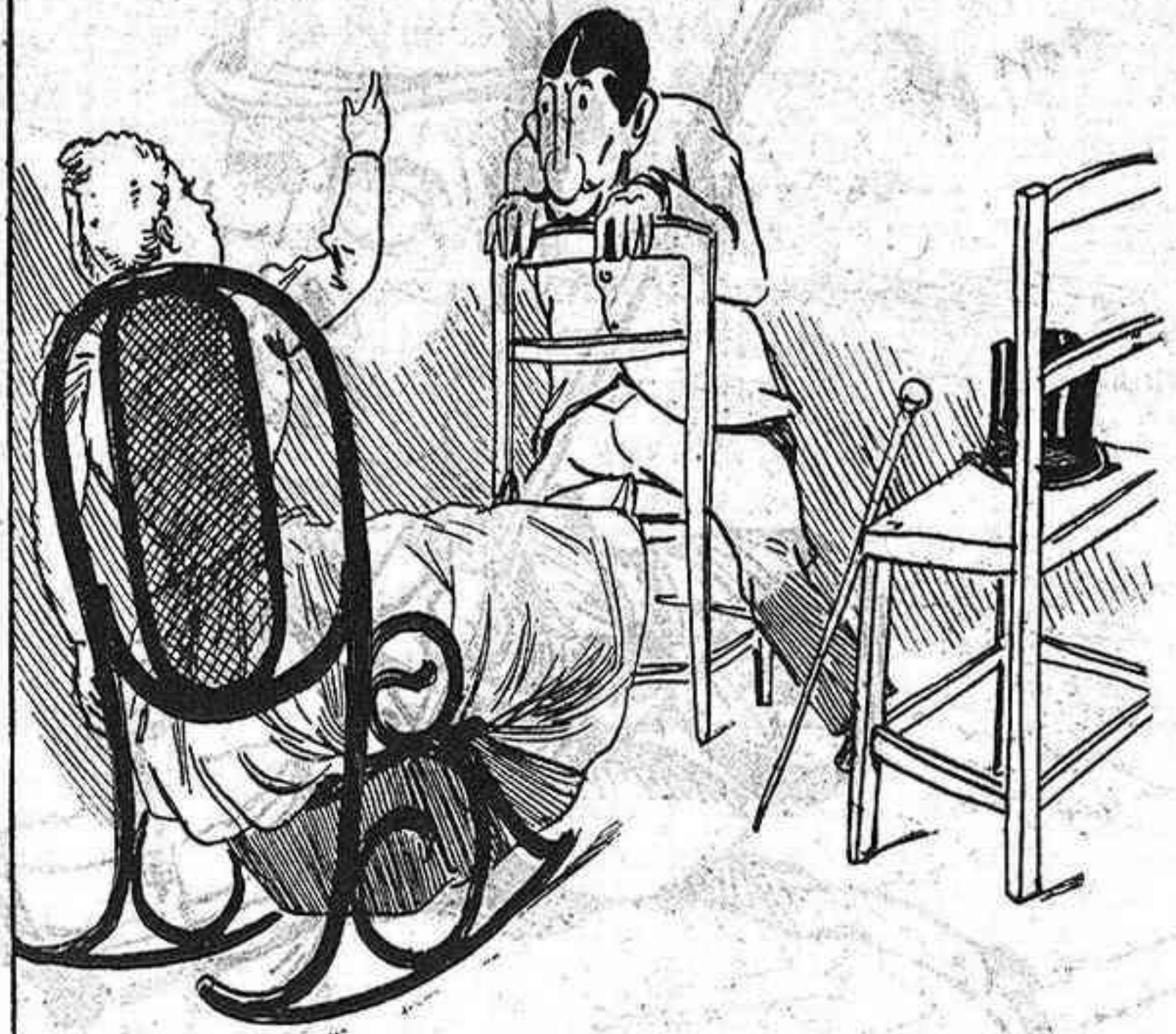
PROGRAMA DE REFORMAS SOCIALES basado en la *Enciclica De conditione opificum* por SALVADOR BUSQUETS Y SOLER.—L' autor de aquest opúscul, intel·ligent fabricant de Tarrasa, es un socialista catòlich, y ho es ja de antich; de desde molt avants de que 'ls Papas s' ocupessin de la qüestió obrera. La aliansa del socialisme ab lo catolicisme, en lo nostre pais fa extrany, y no obstant, á Alemania, á Bélgica y fins á Fransa los catòlichs socialistas forman un partit qu' en algunas comarcas conta ab numerosos adeptes. Enterat lo Sr. Busquets d' aquest moviment, y havent invertit molt temps en la lectura y estudi de las publicacions de aquells paissos, coneix l' assumpto que tracta y en las horas que li deixa lliures la fabricació, escriu y practica, seguint los impulsos de sas arreladas conviccions. En lo programa que tenim á la vista, hi ha indicacions dignas de ser tingudas en compte, que si no altra cosa, demostran induptablement la sinceritat del seu autor y 'l carinyo que professa á la millora de las condicions materials y morals de la classe obrera.

MANUAL PRÁCTICO Y RAZONADO DEL SISTEMA HIDROTERAPICO DEL SACERDOTE D. SEBASTIAN KNEIPP, per N. NEUENS, párroco de Bivange.—Berchen.—Ja fá molt temps que l' estudi de la hidroterapia ve ocupant l' atenció dels metjes, amants de las innovacions. Kneipp, autor de algunas obras y experimentador incansable del sistema, gosa de una gran fama en tots los paissos alemanys. Neuens s' ha convertit en un deixeble y en un propagador de las virtuts curativas y preventivas de l' aygua degudament aplicada. Lo seu *Manual práctico y razonado* conté un gran número de reglas y prescripcions exposadas ab molt método y formuladas ab una gran claretat. Val la pena de que 'l sistema s' ensaji y s' experimenti, malgrat lo que diuhen aquells que reventán de salut:—L' aygua serveix únicament pera posar lo vi en fresch.

Hem rebut un exemplar del juguet cómich en un acte, titulat *Moneda corrent*, original del Sr. Campderrós, y estrenat ab éxit en lo *Teatro Catalá (Romea)* la nit del 6 de febrer últim.

N. N. N.

HUMANITATS.

Cada mortal va dret al seu negoci,
cada ser té 'ls seus tráfecs y 'l séu lío...
y en tanto el mundo sin cesar navega
por el piélagó inmenso del vacío.

¡URGENTÍSSIM!

¿Se 'n va á Madrit corrent?
 ¿Que será aixó? ¡Ay la mare!
 ¿Potsé es que ha sapigut
 que té en perill la varal

CADA COSA Á SON TEMPS

Quan teniam relacions
 y la fruyta *prohibitta*
 feya viure'm d' ilusions,
 te deya sempre: «*Lolita*».

Los primers anys de casat
 quan tot ens eran floretas,
 per ton amor encegat,
 sempre 't deya: «*Doloretas*».

Després... mes temps va passar,
 y com ja no m' enamoras,
 si algun cop t' haig de cridar,
 te crido sempre: «¡*Dolores!*»

Demá... no sé 'l que 't diré;
 pero veyent que ja 't passas,
 de segü que 't cridaré
 (si may crido:) «¡¡*Dolorassas!!*»

LI. SALVADOR.

PRINCIPAL

Las representacions, notables per l' ajust escénich y pel mérit inqüestionable dels actors que hi prenen part, desfilan davant del públich poch numerós es cert, pero cada dia més entussiasta que freqüenta aquest teatro.

L' Emanuel vá fer un *Nerone* estudiant, plé de detalls interesantíssims, revelació continua del séu gran talent de actor en alguns passatjes assombrosament inspirat. Lo públich lo distingí ab la séva admiració y 'ls séus aplausos.

En lo conegut drama *Kean*, obra de proba per tots los primers actors de punta, ratllá á molt gran altura, fentnos passar una vetllada deliciosa.

La Reiter per la séva part no 's queda enrera. En la funció donada á benefici séu posá 'l conegudíssim drama de Dumas *La dama de las camelias*, obra coneguda de tothom y que havém vist representada per totas las actrius extrangeras que han aparegut en las escenas de Barcelona. Per consegüent cap altre drama 's presta

més á las comparacions. ¡Y son tants los que ván al teatro sols pel gust de comparar!

No 's lliurá d' ellas la simpática Reiter. Y á pesar de haverhi qui no transigeix si no se li dona un treball servilment imitat al del artista de la séva predilecció, y á pesar de que la dama de la actual companyia procura fer lo qu' ella sent, sense preocuparse de lo que han fet las demás, s' imposá á tothom ab las sévas filigranas, ab la forsa d' expressió que posseheix, ab aquella intenció lluminosa, may exagerada, qu' es un dels séus forts y 'l sello més genuí del séu talent artistich.

La Reiter sigué honrada ab una ovació cordial y sincera que tenia 'l mérit afalagador de la espontaneitat.

LIRICH

Demá dissapte 's dona la primera audició musical á càrrech de l' aplaudida *Societat catalana de concerts*, reforçada ab nous y valiosos elements.

Dat lo programa escullidíssim y 'l mérit reconegut del mestre Nicolau y dels professors de l' orquesta, no duptém un moment ni del éxit, ni de que 'l Lirich estaré demá plé de gom á gom.

CIRCO BARCELONÉS

La funció inaugural tingné efecte dimecres al vespre, lo qual ens obliga á aplegar per la próxima senmana 'l donar compte del estreno de *El honor militar*.

ROMEA

Nous estrenos en porta. Aquesta nit s' efectuará 'l de una pessa en un acte del Sr. Aulés, titulada: *A treure tacas*.

Y per la senmana próxima está anunciat el de la comedia en tres actes del Sr. Pous: *Los aucellets*.

TÍVOLI

L' ópera *Garin* continúa proporcionant magníficas entradas.

L' altre dia debutá ab lo paper de Witilda la se-

nyora Jaquemot, deixeble del mestre Petri, la qual posseheix una veu hermosa y ben timbrada y canta ab notable gust. Sigué molt aplaudida, especialment en la balada.

NOVEDATS

La companyia de declamació que dona sas funcions á n' aquest teatro las ha comensadas ab bon peu.

Tant la comedia *La parentela* com la pessa *La Baldirona* obtingueren una interpretació esmerada, sent aplaudits tots los artistes qu' en las dos produccions prengueren part.

Aixís y tot, la temporada s' anirà animant ab los estrenos. D' ells n' hi ha dos en porta: 'l de la comedia *La Pubilleta* y 'l del drama *¡Dios!* original del Sr. Martinez Barrionuevo, quals ensaigs tenim entés qu' están adelantadíssims.

CATALUNYA

Obra nova: *Via libre*, lletra dels Srs. Arniches y Lucio y música del mestre Chapi.

Los autors del llibre han escrit una producció animada, poch nova en los ressorts y recursos que 's posan en joch; pero carregada de xistes y de aquell bon humor comunicatiu que desde 'l primer moment s' apodera del públich provocant las sévas riallas.

La música de Chapi, en conjunt, no es de lo més felís que ha escrit l' inspirat mestre.

Si de quant en quant Homero dormia y ningú se 'n queixava, diguin: ¿per qué no hem de permetre que una vegada que altra 'l mestre Chapi fassi la mitj-diada?

L' obra alcansá una execució molt justa.

GRAN-VIA

Próximas á quedar terminadas las considerables obras de reforma realizadas en aquest teatro, sembla que demá dissapte tindrà efecte la inauguració de la temporada á càrrech de la popular companyia Tutau-Mena.

Las produccions que 's posarán en escena son l' interessantíssim drama *Ferreol* y 'l divertit sainete del Sr. Guimerá: *La Baldirona*.

N. N. N.

¡PROU, PROU!

Estantme prenent la fresca,
he rebut aqueix matí
una epístola de gresca.
Diu així:

COMITÉ D' ULL-PRESAS
CIRCULAR.

Molt senyor nostre: ab franquesa,
no ha d' extrenyarli la empresa
de las que aquí suscribim;
tenim l' animeta encesa
y fem tuf de socarrim.

Perque aqueix mal no s' extengui,
ni cap mes noya s' encengui
en las flamas del amor,
demani al govern que prengui
bonas midas de rigor.

No sabém si s' ha fixat
que creix la mortalitat
de una manera espantosa:
procuri la Sanitat
posar remey á la cosa.

Y la cosa es una plaga
que consúm, mata y estraga

d' un modo amagat y fi.
¿Sab quina es aquesta llaga?
¡Lo vici de fer patí!

No s' ho prengui pas á broma,
La passa que sofreix l' home,
es la céba del fletxar,
y 's desrolla en *la goma*
d' un modo particular.

Passejarnos pe'l carré
nos fa pòr, de bona fé.
No estranyi que una tremoli;
la qui no clou los ulls bé,
ja pot dir qu' ha begut oli.

Sempre 'ns haviam pensat
qu' alló de ser mal mirat
era pura tontería.
Donchs, no, senyor, es vritat,
¡Ara végi qui ho diria!

Tísis, afeccions de cor,
histérich, nervis, amor,
son camándulas, ximplesas,
d' aixó cap noya se 'n mor.
Avuy se moren ull-presas.

¿Vosté encare no ho veu clá?
Ens pensém qu' aixó será
bruixería, art del dimoni,
perque ni 'ns ne pot lliurá
lo mateix sant matrimoni.

Las noyas aném patint,
las casadas van sufrint
y fins las viudas s' arbolan.
¡Y totas en và glatint!
¡Glatim... y no 'ns aconsolan!

Vivim en martiri etern
y al morí' aném al infern;
tinguins llástima y pietat.
¡Que informi prest al govern
la Junta de Sanitat!

Per la Junta Directiva:
La Presidenta honoraria
Rosa Llum y Lavativa.

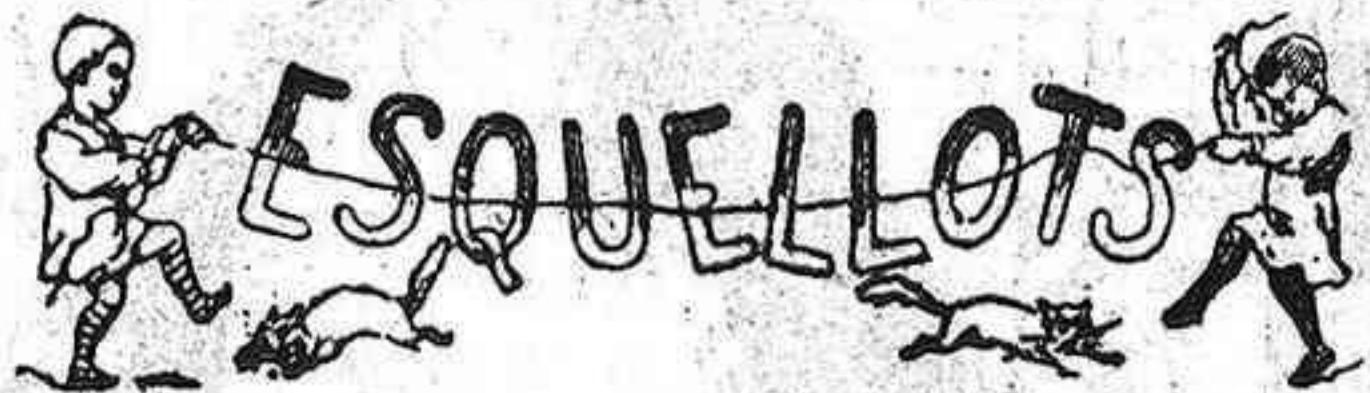
Per ordre:

La Secretaria

Fé Lluquets de Santa Eularia.

Concorda ab l' original.

FOLLET.

Madrid se queda ab la major part de la sustancia del pressupost d' Espanya. Ja 's coneix que té la cassola á má fentse la part primer y no deixant res ó casi res pels altres.

Exemples aduhits en un notable article del amich Rahola.

En seguret y vigilancia la nació gasta 3.044,105 pessetas. Madrid se queda ab 1.691,602: ó siga ab més de la meytat de la consignació. Barcelona y 'ls pobles del plá contan ab més població que Madrid y ab una extensió molt més considerable. Donchs bé: Barcelona té 160 agents y Madrid 1.521. Casi deu vegadas més.

En Beneficencia se gastan 192,012 pessetas per personal y 719,379 per material. Deduhidas de aquestas sumas la cantitat de 34,491 pessetas, lo

resto s' inverteix en los hospitals de Madrit y en la beneficencia domiciliaria de la capital.

Instrucció: material de primera ensenyansa en tota Espanya, 279,550. D' ellas se 'n queda Madrit, 111,550.

Empleats y dependents de todas las Universitats, 536,315, Madrit se 'n emporta 256,140. á Barcelona únicament n' hi tocan 63,050.

Material d' ensenyansa superior, 202,125 pessetas á Madrit, y 151,150 en tot lo resto d' Espanya. Barcelona 'n percibeix tant sols 28,850.

Construccions civils: lo pressupost ascendeix á 3.197,424; Madrit copa casi las dos terceras parts de aquesta suma, quedantse ab 2.016,804 pessetas.

Tots los espanyols contribuim ab 8,900 pessetas pera pagar lo material d' oficina, los anuncis, un escribent, un porter, un conserje y dos mossos de la Bolsa comercial de Madrit. ¿Qué tal? ¿Som generosos?

Justicia: la sona judicial de Madrit conta ab 592,000 habitants y la de Barcelona ab 587,000. Donchs Madrit té 10 jutjats, y Barcelona no 'n té més que cinch. La provincia de Madrit ab 594,000 habitants té una Audiencia ab 4 seccions; y la de Barcelona ab 836,000 s' ha de contentar ab una Audiencia que no 'n té més que dugas.

Ja ho veuen: Madrit cobra y reparteix, y al repartir se fá la part del Lleó.

¿No sortirà un domador que s' encarregui de posarli l' urpia á rotllo?

Un viatge á Italia á expensas de la Pubilla... la concessió del títol la Corona de Italia, com á premi de aquell viatge de recreo, y per fi de festa un àpat costejat pels amichs al objecte de regalarli las insignias...

Per todas aquestas delicias ha passat lo senyor Schwartz, tinent d' arcalde del Ajuntament de Barcelona.

¿Vol encare més obsequis?

Schwartz, en alemany, vol dir negre.

La persona agraciada podrá dir:

—Si la méva sort es negra, ni may que siga blanca.

L' única cosa que 'm preocupa es saber en qué consisteixen las insignias de gran oficial de la Corona de Italia: ¿consisteixen en una creu ó en una gorra?

Perque aixó de *corona* es una cosa que sembla que únicament pot portarse posada al cap.

La casa Garriga, Nogués y Nebot reclama del gremi de fabricants de mistos una indemnisió de 6 milions de pessetas pels perjudicis que li sembla que li ha irrogat en lo consúm públich la mala qualitat del género elaborat per dits fabricants.

IMPOST SOBRE 'LS COTXES DE LUXO (UNA SOLUCIÓ)

—Ja que 'ls cotxes no serveixen, menjémse 'ls caballs, ¡qué diable!

Aixís dono un bon exemple y desembrasso l' estable.

LAS DONAS DE PARIS

Pero escoltin Srs. Garriga, Nogués y Nebot: ¿la mala calitat dels mistos, no depén per ventura de la mala calitat del monopoli?

A un negoci de mal género, no hi cap més que género dolent.

Los mistos que avants se fabricavan a b tanta perfecció, donant lloch á l'existencia de una industria floreixent, confesso que avuy no hi ha per ahont agafarlos.

Los dits s'omplan de seu pudenta, y 'l fum que d'ells se desprén, quan se logran encendre, enmascara 'l nas dels pobres fumadors. En lloch de llum, donan fum. Massa que ho sé.

Pero aixó que succeheix ab aquest article ¿no es fill de l'exagerada sed de ganancia dels monopolisadors?

Per lo tant, los Srs. Garriga, Nogués y Nebot, si alguna queixa tenen, poden dirgirsela á sí mateixos. Y si s'creuen ab dret á una indemnisió, ells mateixos poden indemnissarse, trayentse 'ls quartos de la butxaca de la dreta y ficantse 'ls á la de l'esquerra.

* * *

Més dret qu'ells tenen á ser indemnissats los milers de mistaires que avants se guanyavan la vida, haventse quedat desde 'l monopoli sense ofici ni benefici.

Y no obstant, aquests infelissos no diuen res.

La Materna, famosa cantant de Viena é inspirada intérprete de la música wagneriana, está á punt de contreure segonas nupcias ab un nebot seu, jove de 19 anys.

Sent una jamona ja bastant avansada, l'acte de la Materna, més que un casament, sembla un rasgo de maternitat.

—Un periódich de Barcelona, que surt al vespre....

Fot. Reutlinger.—Paris

Mlle: Charel

Treballa al Palais Royal al costat de la distingida Maria Magnier. Sempre está en busca d'alguna novetat que xóqui al públich y abriga la esperansa de fer gran carrera. Es probable que 'n fassi sobre tot si continúa ensenyant tot... lo que 's pot veure.

—Ja sé de qui parla—dirán vostés—de *El Noticiero*.

—Exactament. Donchs *El Noticiero*, al donar compte de la sensible defunció del Sr. Ferrer y Vidal, diu textualment:

«Pérdida es esta que Barcelona, Cataluña entera llorará sinceramente.»

Fins ara havia cregut que la sinceritat y 'l ploran dos cosas inseparables.

S'entén, entre 'ls homes.

Ara, entre 'ls cocodrilos, ja es distint.

¿No li sembla, Sr. Coria?

Se queixa un periódich neo de Girona del mal tracte que respecte al menjar reben en lo seminari los alumnos de sisé any de Teología.

Diu que alguns que pateixen materialment de fam s'han dirigit al vice-rector exhibintli una mostra de la manutenció que 'ls donan.

Me sembla, ab franquesa, que 'ls seminaristas son massa exigents y donan probas de una inmoderada impaciencia.

Ab lo dejuni 's fortaleixen los coneixements teológichs. Y apart de aixó, qu'esperin, que quan haurán acabat la carrera y sigan rectors, ja tindrán ocasió de rescabarse, fent honor als bons bocíns.

Ara s'adona 'l Diluvi que l'ópera *Garin*, del mestre Bretón, «hecha abstracción de la sardana y alguna que otra reminiscencia, es un batiburrillo de *ni-melopeas* nada agradables.»

¿Qui será aquest crítich que després de perdres tant temps y de rumiar tant, al últim s'ha despenjat emitint aquest *ni-judici*?

¡Ah, rumiante... rumiante!

Una frase de la Sarah Bernhardt, empenyada en suprimir la *clacque* en lo *Theatre de la Renaissance*, que ha prés baix lo seu cárrech:

—Los aplausos de la *clacque* son com las caricias compradas.

¡Exactíssim!

Segons lo nou reglament de la banda municipal, en la escola de música que desempenyan alguns professors de la mateixa s' hi crearán las classes de arpa, bandurria, guitarra y llengua francesa.

Un regidor entusiasmát:

—¿Fins hi haurá classe de arpa?

—Sí, senyor.

—Está bé. Lo qu' es jo m' hi matriculo. No hi ha res que m' agradí tant com tocar l' arpa.

Demá dissapte, *Campana de Gracia* publica 'l seu número extraordinari corresponent al mes de octubre. La mort de 'n Pallás, representada en una gran lámina presa en lo siti mateix de la execució y la qüestió del moro, avuy tant palpitant donan al número extraordinari de la *Campana*, un interès de tot punt *extraordinari* també.

Los sastres que dictan las lleys de la moda, sembla que s' han conjurat per introduhir una reforma radical en la indumentaria masculina.

Los vestits foscos, y sobre tot els negres, van á quedar proscrits terminantment. S' ha de tornar al temps de las coloraynas.

Com á trajo d' etiqueta rigurosa, indican lo frach de colors vius ab forros de seda variada, hermillas blanca, pantalóns gris-perla, mitjas negras de seda, sabatas escotadas y corbata blanca.

¿Veritat que farán goig los senyors que s' entreguin al capritxo dels sastres?

*
* *

De totas maneras, aquí á Espanya no crech pas que la moda aquesta arribi á establirse.

Perque aquí, anant seguint las cosas com fins ara, en lloch de sastres que 's dediquin á vestirnos, no hi haurá més que ministres dedicats á despullarnos.

De manera que 'l figurí espanyol es molt fácil de representarse'l:

Un home sense camisa
y ab lo cos cubert de blaus.

Un anarquista perillós en la Exposició de Chicago, revólver en má s' entretenia disparant á tort y á dret sense mirar á qui tocava.

Fins que 'ls *policemens* varen lograr detenirlo.

No obstant, ara 's podrá dir que perque á la Exposició de Chicago no hi faltés res, fins hi ha hagut un anarquista que ha *exposat* los procediments propis de la secta.

Ab gran *exposició* del públich que 's trobava per aquells voltants.

Lo concurs per l' arrendament del *Teatro Espanyol* de Madrid ha terminat ab l' adjudicació del mateix als Srs. Mata y Bueno.

Un aficionat á fer frases deya:

—Com no es creible que la sort fatal de aquest teatro 's modifiqui ab los nous arrendataris, ja desd' ara pot assegurarse que 'l senyor *Mata* del principi, al final se transformarà ab Sr. *Muero*.

Y l' altresocio, apesar de aixó, dirá sempre *Bueno*.

L' altre dia corrian pels carrers de Barcelona grupos de marinos de guerra vestits de blanch de cap á peus.

—Deuhen ser russos—deya un transeunt.

Y un amich que anava ab ell, li contestava:

—¿Russos y tan á la fresca? No pot ser. Per mi son marinos que han de pendre la primera comunió.

Sembla que dintre de poch la policia disposará de unas máquinas fotogríficas instantáneas al objecte de retratar á qualsevulga persona que cregui sospitosa.

Sempre será un ahorro per la persona retratada.

Perque qualsevol timador que s' adoni de que li treuhen lo retrato, podrá dir al polissón:

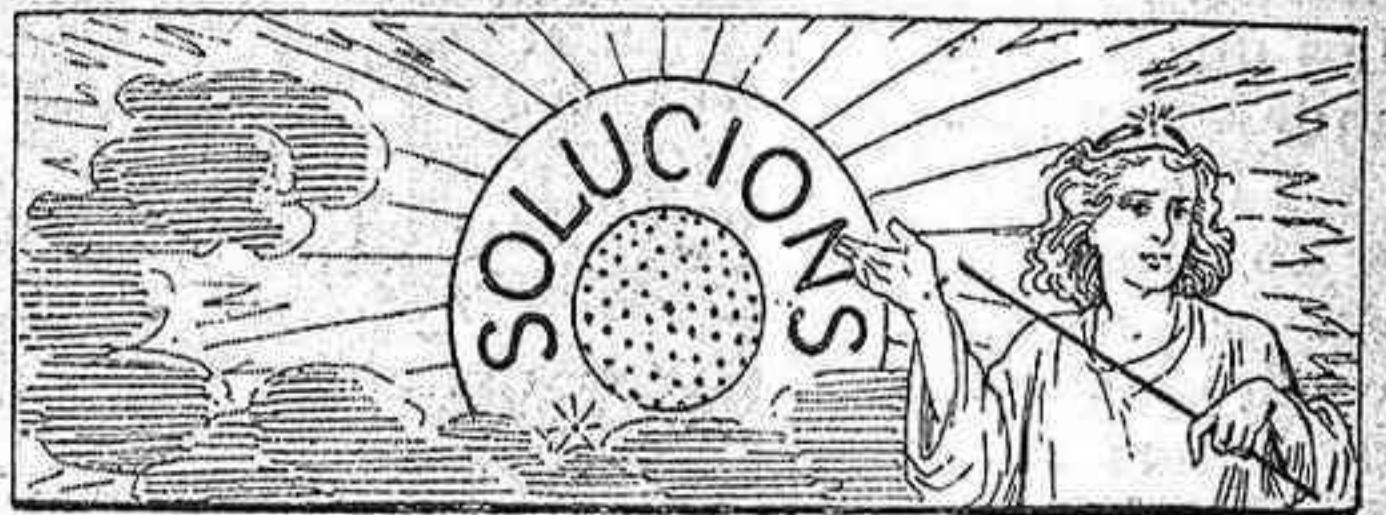
—¿Vol fer lo favor de regalarme 'n un per la méva flavia?

Una mamá dirigintse á la séva filla que té una casera irresistible, li diu:

—Filla méva: pénsathi bé; mira que 'l casarse es una cosa molt *seria*.

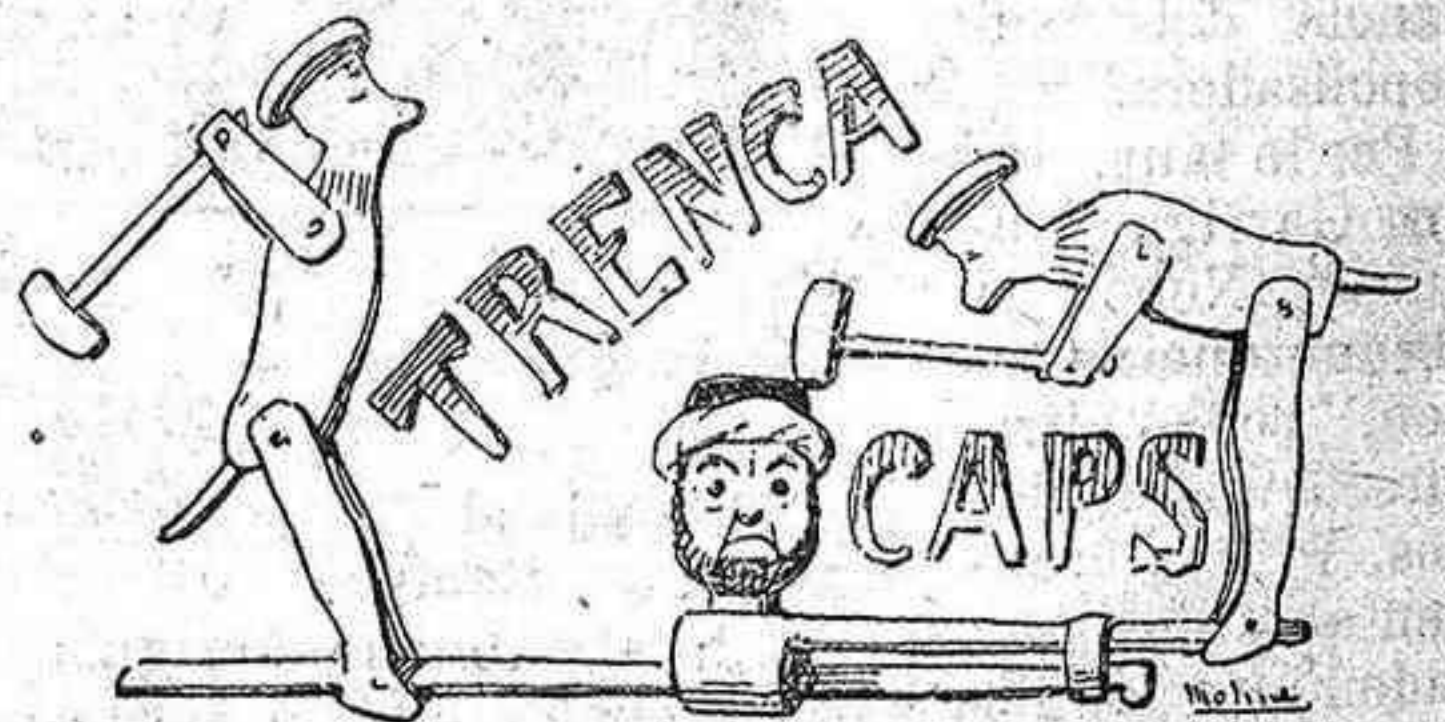
La noya molt amatenta li respon:

—¿Qué vol que li digui, mamá: jo trobo qu' es molt més serio tenirse de quedar per vestir sants!

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO

- 1.ª XARADA.—*Pe-la-yo.*
- 2.ª TRENCA-CLOSCAS.—*L' Esclau.*
- 3.ª TERS DE SÍLABAS.—*RA MO NA*
MO RA DA
NA DA DOR
- 4.ª GEROGLÍFICH.—*En est mon, l' un ha de menesté á l' altre.*

I

Cinq tres dependentas—conech, no es mentida, que segons informes—hu tot lo dos-quinta no fan altra cosa—que riure y fe 'l ximple. Cinq la mes ganassa,—Marina la cridan Cinq no ser sa boca—que hi cab... una sindria,

Medicaments del Dr. WOOM

Aixerop lactífich, per augmentar la cantitat y millorar la calitat de la llet. Utilíssim per mares y didas.

Aixerop pectoral, pera curar tota classe de tos.

Aixerop antidiarreich-estomacal, per curar las diarreas y malalties de ventrell.

UNICH DEPÓSIT:

AIXEROPERIA

DEL

DR. GENER

Petritxol, 2, Barcelona

LOPEZ-EDITOR, Rambla del Mitj, número 20, Llibrería Espanyola, Barcelona.—Correu - Apartat, número 2.

Demá dissapte día 14 de Octubre

LA CAMPANA DE GRACIA

PUBLICARÁ UN GRAN NÚMERO **EXTRAORDINARI**
CONTINDRÁ.

UNA LÁMINA APUNTE DEL NATURAL DEL FUSELLAMENT DE

PAULLINO PALLÁS

Lo resto del número será dedicat als aconteixements que se están desarrollant en **Africa**, publicanse una preciosa vista de

MELILLA

8 planas de ilustració y text. **Preu: 10 céntims lo número**

D. PEDRO ANTONIO DE ALARCÓN

DIARIO DE UN TESTIGO DE LA GUERRA DE AFRICA

Dos tomos 8.º — Pesetas 8

La Butifarra de la llibertat, per SERAFÍ PITARRA. . . . Preu 2 rals

Las píldoras de Holloway, per SERAFÍ PITARRA. . . . Preu 2 rals

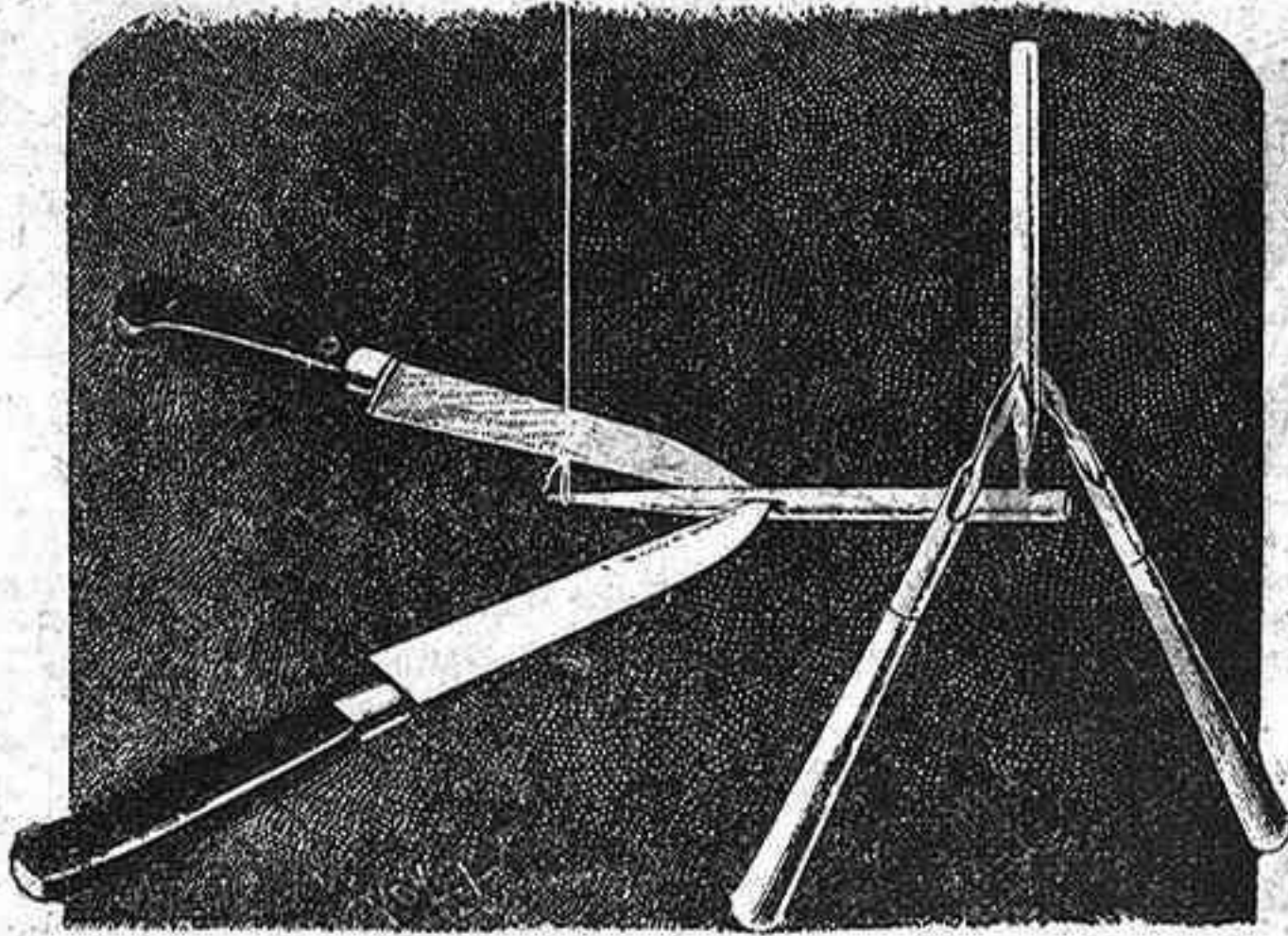
Los moros contrapuntats, per EMILI VILANOVA. . . . Preu 4 rals

LA CONQUISTA DEL PAN

POR **Kropotkin** **Preu 3 pesetas**

NOTA.—Tethom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l'import en llibransas del Giro Mutuo, ó bé, en sellos de franqueig al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. No responém d' estrayíos, no remetent además 3 rals pel certificat. Als corresponsals de la casa se 'ls otorgan rebaixas

DISTRACCIONS CASULANAS

EQUILIBRI DIFICIL

Dos ganivets, dos portaplomas y dugas llapiderras: ab aquests elements y un cordill ff, s' ha de fer tot.

Tenint lo dibuix á la vista, la explicació seria ociosa. Penjat lo fil al sostre y colocada una llapidera en la baga que hi ha al extrèm d' ell, l' equilibri dels altres cinch objectes no 's consegueix sino á copia d' esforços, tentativas y un caudal inmens de paciència... que no tothom té.

cregueu que de guapa—un *quarta-invertida*—*dos-cinq, cinq* lo menos—sa cara valdria no obstant y semblarne—de *tres-quarta-quinta*. Se dona cert tonoy gasta palica perque te al seu mando—las otras compinxas. *Tres-primer inversa*—sis gasta per cintas, adornos, floretas—y otras xiringuillas. Quan ella 's despregui—de tals tonterias, no fassi gatzara,—*quart* mogui barrila, es fácil que logri—fé alguna conquista. La mes *dos-tres-quarta*—Marcela li dihuen, es esbojarrada,—sempre salta y brinca, de tothom se mofa,—*cinq* tot bitxo 's rifa; te molt poca solta;—vesteix algo pinxa, porta al front un xavo—que hasta al nas li arriba, y creu, pobra noya,—poguer fer xaripa perque te la cara—un xiquet bonica; mes jo li aüguero—si no 's civilisa, qu' es lo més probable—que 's quedi per tia. Riteta anomenan—*cinq* la més petita; es tan remenuda—que tot just camina; encare suposo—la *dos-sis* la cria. Crech qu' es setmesona;—mes te la mania de volguer ser dona,—sent... una formiga. Li agradan els joves—qu' es una delicia; mes si fent brometa—«gastament» li dihuen, molt *total* se posa—y al bordell los tira. Havent dit de sobras—lo qué sont tals ninas, el qui per encárrech—aquest treball firma los promet *cinq* totas,—si bé l' endevinan tan bon punt las trobi—felshi... pam y pipa.

J. SALLEUTAG.

II

Una-inversa es musical;
en las cartas *dos inversa*;
donchs si buscas una estona,
trobarás que 'l meu *total*
te resulta un nom de dona.

A. CONGOST SANZ.

ENDAVINALLA

Tothom para y algo més
me diihen sens ser casat,
faig mon servey y acabat
m' arreconan de revés.

Ningú 's recorda de mí
sino en cas de previsió

y tant prompte estich rodó
com flach que no 'm puch tení.

TERRASSENCH DEL CARRER DE 'N CÓDOLS.

LOGOGRIFO NUMÉRICH

1	2	3	4	5	6	7	8	9.	—Nom de dona.
7	5	2	5	4	8	6	9.	—	»
2	5	3	6	8	2	9.	—	—	»
7	8	4	8	2	9.	—	—	—	»
8	4	5	6	5.	—	—	—	—	»
6	3	6	9.	—	—	—	—	—	»
9	6	9.	—	—	—	—	—	—	»
1	5.	—	—	—	—	—	—	—	»

7.—Xifra romana.

A. LEONART.

GEROGLIFICH

I
AP
I
LION
III

FRANCISCO ESTRADA.

FILLAS DE EVA

Po. Daireaux.—Paris.

Lo cós tirat endetrás
y terciada la faldilla,
sembla que digui:—¡Que vinguin
los moritos de Melilla!

Barcelona.—A. López Robert, impresor.—Asalto 63.